

పురుష సూక్తం

(తైత్తిరీయారణ్యకం తృతీయః ప్రశ్నః)

ఓం తచ్ఛంయో రావృణిమహే

గాతుం యజ్ఞాయ

గాతుం యజ్ఞపతయే

దైవీ స్వస్తిరసేతునః

స్వస్తిర్మానుషేభ్యః

ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజం

శంసో అస్తు ద్విపదే

శం చతుష్పదే

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

*****

సహస్ర శీర్(1) షా పురుషః

సహస్రరాక్షః(స్) సహస్రపాత్(1)

సభూమిం విశ్వతో వృత్వా

అత్యతిష్ఠద్ దశాంగులం

పురుష ఏవేదగ్(\\)ం సర్వం

యద్భూతం యచ్ఛభవ్యం

ఉతామృతత్వస్యేశానః

యదన్నేనాతిరోహతి

ఏతావానస్య మహిమా

అతో జ్యాయాగ్(\\)శ్చ పూరుషః

పాదోస్య విశ్వా భూతాని

త్రిపాదస్యామృతందివి

త్రిపాద్ఊర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః

పాదోస్యహాభవాత్పునః

తతో విష్వజ్ వ్యక్రామత్(\\)

సాశనానశనే అభి

తస్మాద్ విరాడజాయత

విరాజో అధి పూరుషః

సజాతో అత్యరిచ్యత

పశ్చాద్ భూమింఅథో పురః

యత్పురుషేణ హవిషా

దేవా యజ్ఞమతన్వత

వసంతో అస్యాసీదాజ్యం

గ్రీష్మ ఇద్మశ్శరద్ధవిః

సప్తాస్యాసంపరిధయః

త్రిః(న్) సప్త సమిధః(క్) కృతాః

దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానాః

అబద్ధనన్పురుషం పశుం

తం యజ్ఞం బర్హిషిప్రౌక్షన్(\\)

పురుషం జాతమగ్రతః

తేన దేవా అయజంత

సాధ్యా ఋషయశ్చయే

తస్మాద్‌యజ్ఞాత్ సర్వహుతః

సంభృతం పృషదాజ్యం

పశూగ్(॥)సీతాగ్(॥)శీచక్రే వాయవ్యాన్(॥)

ఆరణ్యాన్ గ్రామ్యాశ్చ చయే

తస్మాద్ యజ్ఞాత్ సర్వ హుతః

ఋచః(స్) సామాని జజ్ఞిరే

ఛందాగ్(॥)ంసిజజ్ఞిరే తస్మాత్(॥)

యజుస్ తస్మాద్ అజాయత

తస్మాద్ అశ్వా అజాయంత

యేకేచోభయాదతః

గావో హజజ్ఞిరే తస్మాత్

తస్మాజ్ జాతా అజావయః

యత్ పురుషం వ్యదధుః

కతిధావ్యకల్పయన్(॥)

ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ

కా వూరూ పాదా వుచ్యేతే

బ్రాహ్మణోస్యముఖమాసీత్(1)

బాహూ రాజన్యః(క్) కృతః

ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః

పద్భ్యాగ్(1)ం శూద్రో అజాయత

చంద్రమా మనసో జాతః

చక్షోః(స్) సూర్యో అజాయత

ముఖాదింద్రశ్చా+గ్నిశ్చ

ప్రాణాద్ వాయుర్ అజాయత

నాభ్యా ఆసీ దంతరిక్షం

శీర్షో ద్యౌః(స్) సమ వర్తత

పద్భ్యాం భూమిర్ దిశః(శ్) శ్రోత్రాత్(1)

తథా లోకాగ్(1)ం అకల్పయన్(1)

వేదాహమేతం పురుషం మహాంతం

ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తు పారే

సర్వాణి రూపాణి విచిత్ర ధీరః

నామాని కృత్వాభివదన్యదాస్తే

ధాతా పురస్తాద్‌యముదా జహోర

శక్రః(ప్) ప్రవిద్వాన్‌ప్రదిశశ్చతస్రః

తమేవం విద్వానమ్మత ఇహ భవతి

నాన్యః(ప్) పంథా అయనాయ విద్యతే

యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత దేవాః

తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్‌యాసన్‌(॥)

తేహ నాకం మహిమానః(స్) సచంతే

యత్ర పూర్వే సాధ్యాః(స్) సంతి దేవాః

అద్యుః(స్) సంభూతః(ప్) పృథ్వివై రసాచ్ఛ

విశ్వకర్మణః(స్) సమవర్తతాది

తస్య త్వష్టా విదధద్రూపమేతి

తత్‌పురుషస్య విశ్వమాజానమగ్రే

వేదాహమేతం పురుషం మహాంతం

ఆదిత్యవర్ణం తమసః(ప్) పరస్తాత్(॥)

తమేవం విద్వాన్అమృత ఇహ భవతి

నాన్యః(ప్) పంథా విద్యతేయనాయ

ప్రజాపతిశ్చేచరతి గర్భే అంతః

అజాయమానో బహుధా విజాయతే

తస్య ధీరాః(ప్) పరిజానంతి యోనిం

మరీచీనాం పదమిచ్ఛంతి వేధసః

యో దేవేభ్య ఆతపతి

యో దేవానాం పురోహితః

పూర్వో యో దేవేభ్యో జాతః

నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే

రుచం బ్రాహ్మం జనయంత:

దేవా అగ్రే తదబీరువన్(1)

యస్తవైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్(1)

తస్య దేవా అసన్ వశే

హ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యో

అహూరాత్రే పార్శ్వే

నక్షత్రాణి రూపం

అశ్వినౌ వ్యాత్రం

ఇష్టం మనిషాణ

అముం మనిషాణ

సర్వం మనిషాణ

ఓం శాంతి: శాంతి: శాంతి:

ఎక్కడైనా తప్పలు కనపడితే సహృదయంతో సరిదిద్దమని
విన్నపము

భవదీయుడు

మాగంటి వంశీ మోహన్

Keywords: sooktam, sUktam, purusha sooktam, purusha
sUktam, పురుష సూక్తం, తైత్తిరీయారణ్యకం తృతీయ: ప్రశ్న: